

Izhaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne ter stane po pošti prejema ali v Gorici na dom pošiljana:

vse leto . . . 15 K  
3/4 . . . 10 „  
1/2 . . . 5 „

Posamične številke stanejo 10 v. V Gorici se prodaja „Soča“ v vseh tobakarnah.

„SOČA“ ima naslednje izredne priloge: Ob novem letu „Kazipot po Goriškem in Gradščanskem“ in dvakrat v letu „Vozni red železnice, parnikov in poštah zvez“. Na naročila brez doposlane naročnine se ne oziramo.

# SOČA

„Vse za narod, svobodo in napredek!“ Dr. K. Lavrič.

**Uredništvo**  
nahaja v Gosposki ulici št. 7 Gorici v I. nadstr. na desno.

**Upravništvo**  
se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadstr. na levo v tiskarni. Naročnino in oglase je plačati loco Gorica.

Oglasi in poslanice se računajo po Petit-vrstah, če tiskano 1-krat 6 vin., 2-krat 14 vin., 3-krat 12 vin. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. Večje črke po prostoru. Reklame in spisi v uredniškem delu 30 vin. vrsta. — Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

„Gor. Tiskarna“ A. Gabrček (odgov. J. Fabčič) tiska in zal.

## Klerikalno sovraštvo.

Klerikalci znajo sovražiti. Pa tudi učiti znajo svoje ljudi sovraštva. Odkar rujejo med našim ljudstvom, se širi sovraštvo po deželi; posebno pa še od takrat, ko so začeli ustanavljati »izobraževalna« društva, nabolj pa, odkar so nastali »Orli«. V Mirnu je začel razlagati Terseglav krivice nauke: da treba svojemu bližnjemu sproti podreti, kar zida, seveda bližnjemu, ki ni pristaš klerikalne stranke. Sistematično se goji sovraštvo do bližnjega po raznih klerikalnih društvih. Če vzame v roko časopis v takem društvu, imajo le klerikalne — ga uči sovraštva. Polno strupenega, peklenškega sovraštva je razlitnega po klerikalnem časopisu. Tako srka vase hudo sovraštvo, ko čita; ko poslušajo kako predavanje, mu doni na uho zopet sovraštvo. Ko stopi v cerkev, sliši često s prižnice sovraštvo in hujskanje iz ust politikujočega duhovnika. Naj podira sproti, kar sezida naprednjak, je učil Terseglav, za njim ponavljajo tak boj z raznimi frazami. Katoliški študent Vrtovec pozivlja na boj na nož; sploh povsodi se drži klerikalcev nauk o sovraštvu. Najhujše pa je med »Orli«. Ti so »izbrana četa«, ti so »Kristusovi vojščaki«; te se posebno vzgaja v posebnem sovraštvu. Nekaj strašnega je nastalo po deželi, odkar širi med ljudstvom svoje »izobraževalno delo« Sloven. krščanska socialna zveza. Nikjer ni več varen življenja človek, ki ni klerikalec! Kar že niso taki ljudje sami po sebi divji, jih vabijo še v Gorico na »telovadne tečaje«, kjer je telovadba čisto postranski, več, glavno pa: hujskanje mladine proti vsi mu, kar ni klerikalnega. Navdušujejo jih pri dobri večerji in obilnem vinu tako, da gredo iz Gorice vsi razgreti — širit po deželi še večje sovraštvo.

V Kozani se je pripetil v nedeljo obžalovanja vreden dogodek. Henrik Debenjak je bil ranjen z nožem v trebuh in baje tudi zadel, tako da je vsled teh ran

## V neznano daljo.

Ruski spisal LEONID ANDREJEV.

Preložil Fedor Gradšnik.

I.

Štiri tedne je že bil v domači hiši — in štiri tedne je vladal v njej strah in nemir. Vsi so si prizadevali, da bi govorili in se obnašali ravno tako, kot so govorili in se obnašali vedno, ali zapazili niso, da je bilo njih govorjenje motno, da so zrlje njih oči boječe in nemirno, in večkrat so se obračali proti oni strani hiše, kjer se je nahajala njegova soba. Na nasprotni strani hiše so stopali nenaravno trdno in smejali so se istotako nenaravno glasno; če pa so morali iti mimo belih vrat, ki so bila ves dan od znotraj zaklenjena in ki so bila tiha, kot da za njimi ni žive duše, tedaj so hodili tišje, in njih telo se je nehote nagibalo na stran, kot da pričakuje hudega udarca. In dasi so stopali s celo nogo, je bila njih stopinja vendar lažja in tišja, kot da so hodili po prstih. In nikdo ni imenoval njegovega imena, bil jim je vedno samo »on«, in ker so vsak trenutek mislili samo nanj, jim je bilo to nedoločno imenovanje mnogo jasnejše, kot pravo ime in ni povzročilo nikdar nadaljnega vpraša-

umrl. Na to moramo reči najprvo to: če bi ne bilo klerikalnega sovraštva v Kozani, pa bi bil Debenjak še živ.

Ustanovili so »Orla« v Kozani. Nikdo jim ni nič nagajal, nikdo jih ni izzival, nikdo napadal, nikdo se ni niti zmenil za nje. Tisti bi bili morali torej v nedeljo pustiti lepo v miru Sokole, ko so šli domov iz Kozane. Zakaj so jih čakali, zakaj so jih začeli izzivati? Že v torek smo povedali, da so šli Sokoli mirno po poti ter so zahtevali od izzivalcev, ko so jih izkultirali, naj jih pustijo v miru. Ali klerikalno sovraštvo ni mirovalo. Prišlo je do pretepa in padla je žrtev Henrik Debenjak. Če bi bili tisti izzivalci pustili zunanje goste s Sokolskega zborovanja na miru pa bi ne bilo prišlo do obžalovanja vrednega dogodka. Kdo je zadel Debenjaku smrtno rano, se ne ve, ali ve se, kje je iskati moralne vzročitelje napada s tako žalostno posledico!

Tu je zopet nov svaričen zgled, kako nevarno je v klerikalni družbi. V Dornbergu »fridolinstvo«, v Kozani ubojstvo. Take sadove rodi klerikalno »izobraževalno« delovanje po deželi!

Stariši! Ako imate le količkaj razsodnosti v sebi, ne puščajte svojih sinov in hčera v klerikalna društva, ker tam jim preti nevarnost za dušo in telo. Pokvarjenost je tam doma in slujskajo jih tako, da se poživinijo in pozverijo. Klerikalne organizacije pretvarjajo zlasti mlade ljudi v živino in zverjad. Zato proč od njih! Zatreji treba klerikalno golazen, ki širi pokvarjenost, pohujšanje in poboje po deželi. Zatre pa se jo na ta način, da se jej odvzame zlasti mladino. Kdor hoče dobro svoji hiši in svoji družini, naj se ogiblje krivih prerokov iz klerikalnega tabora ter naj zabrani mladini, da bi se bratila z zapeljivci, ki tako željno stegajo svoje kremplje po njej. Kajti to divjanje po deželi, katero so vzročili klerikalci, mora nehati!

nja. Iz nekega neznanega vzroka se jim je zdelo predomače, klicati ga ravnotako, kot se kliče vse druge ljudi; besedica »on« pa je izražala natančno in ostro ono občno bojazen, ki jo je vzbujala njegova visoka, temna postava. Samo stara mati, ki je bivala v zgornjem nadstropju, ga je imenovala »Nikolaj«; — toda tudi ona je občutila ono grozno napetost in čudežno pričakovanje neznane nesreče, ki jo je čutila vsa hiša, in mnogokrat je jokala. Nekoč je vprašala sobarica, zakaj gospodična že tako dolgo ni igrala na glasovir. Deklica pa jo je samo začudeno pogledala, odgovorila ni ničesar in odhajaje je stresala z glavo — češ, kako se more sploh tako čudno vprašati...

Prišel je nekega meglenega dne v novembru, ko so bili oni doma in so sedeli pri čajevi mizi vsi razven Petra, ki je že zdavnaj šel v gimnazijo. Zunaj je bilo mrzlo in iz nizko se plazečih, sivih oblakov je padal dež na zemljo, tako, da je bilo vključ velikim oknom temno v sobah in da je morala v nekaterih goretih celo luč. Zazvonil je močno in zapovedujoče. Celo gospodar se je pri tem zvonjenju zdrznil; dvignil se je misteč, da je prišel kak odličnjak na obisk, in počasi je stopal ven, na ustnih prijaznih, gostoljubnih smehljaj. Toda ta smehljaj je takoj iz-

## Kraške trte pred tržaško deželno sodnijo.

Zadnjič smo poročali na kratko, da se je imela vršiti v Trstu razprava radi znanih kraških trt. Razprava pa je odložena. »Gorica« je poročala obširneje, priobčila je celo obtožnico, pa ne tako, kakoršno je hotel nekdo v Komnu, ter zveržila po svoje govore braniteljev dr. Rybača in dr. Slavika. Govore obeh je priobčila sedaj tudi »Edinost«. V naslednjem jih ponatiskujemo, da izve širša javnost, kaj sta govorila branitelja, zlasti oni po deželi, ki so morda čitali »Gorico«, a jim ni prišla v roke »Edinost«.

Obtoženci so: J. Dugulin, biv. župan v Škrbini, Milael Štolfa, župan na Gorjanskem, Kristijan Pečenko, trgovec v Komnu, Josip Pipan, trgovec v Preserjih, Ivan Forčič, posestnik v Preserjih, Iv. Čotar, obč. tajnik v Komnu, Josip Širca v Mavlinjah, Alojzij Pipan, kovač v Preserjih, in Vincenc Rudež z Gorjanskega, da so predložili c. kr. namestništvu v Trst falzificirane, oziroma fingirane izkaze o prosilcih za brezplačno oddajo po znižanih cenah ameriških trt.

Po prečitaniu obtožnice in pozivu prič se je oglasil za besedo branitelj dr. Rybača in izvajal tako-le:

Ker ni prišel na razpravo priča Postl, vinarski nadzornik sedaj v pokoju, moram predlagati, da se razprava prenese. Žal mi je za njegovega klijenta, ki je moral priti k današnji razpravi iz Prage, toda priča Postl, ki je vodil na namestništvu razdeljevanje trt in ki je edini, ki zna povedati, kako se je v tem postopalo, je tako važna priča, da se brez njega razprava ne more vršiti, posebno, ker v preiskavi ni bil zaslišan. Med drugim bo imel Postl potrditi, da je bil opozorjen, da prosilci za trte zahtevajo več trt, nego jih rabijo, in tudi v imenu družih, ki trt ne rabijo, in da je na to odgovoril: Samo, da trte ostanejo v Avstriji! Ta po državnem pravdništvu v obtožnici predložena

ginil, ko je zapazil v polutemi predsobe siromašno in nelepo oblečeno postavbo, pred katero je stala sobarica v največjem strahu in ji boječe zastavila pot. Ta mož je prišel najbrže s kolodvora, kajti imel je s seboj ročni kovčeg, ali pa je prišel peš, kvečjemu da se je peljal nekaj časa z električno, kajti njegov kratki, obnošeni površnik je bil moker in hlače od spodaj popolnoma trde od blata in vode. In njegov glas je bil hripav in osoren, najbrže od vlažnosti in prehlajenja, morda pa tudi od dolgega molčanja med vožnjo.

»No — ali ne blagovolite odgovoriti? Vprašam vas, če je gospod Aleksander Barsukov doma?« je ponovil prišlec svoje vprašanje.

Toda odgovoriti je blagovolil gospod Barsukov sam. Ne da bi bil stopil v predsobo, je pogledal zaničljivo tega človeka, ki ga je smatral za enega izmed neštetih prosilcev, ki so ga vedno nadlegovali, in dejal je strogo: »Kaj iščete tukaj?«

»Ali me ne poznate?« je dejal vsiljivec nekako zaničljivo, a z nekoliko tresočim se glasom: »Jaz sem Nikolaj, in po svojem očetu se imenujem Aleksandrovič.«

»Kakšen... Nikolaj?« Gospod Barsukov je stopil korak nazaj.

Toda že ko je vprašal, je vedel, kakšen Nikolaj stoji pred njim. Stroga resnost je izginila raz njegov obraz, ki je postal

priča se mora zaslišati tudi radi tega, ker se je namestništvo pridružilo tej pravdi kakor zasebni udeleženec in njegove izjave niso več informacije oblasti, temveč izjave stranke. Branitelj je opozoril tudi sodišče na to, da v pravdi ni vgotovljeno, je-li obstaja kaka škoda in v kateri visokosti?!

Predsednik je glede te škode konstatiral, da imamo v aktih tri različne verzije. Neka priča, ki trdi, da se v stvari razume, je trtam določila eno ceno. Iz razglasa namestništva glede razdeljevanja trt izhaja drugačna cena trt. A odgovor namestništva na vprašanje sodišča o ceni trt se zopet ne zлага z navedenim razlogom.

Branitelj dr. Slavik se je v imenu svojih branilcev pridružil predlogu dra Rybača. Zanj je pričevanje Postla važno tudi radi tega, ker bo treba glede obtožencev, obtoženih radi poskusa, ugotoviti, je-li je bilo njih dejanje sposobno za dosego kaznjivega namena?! Glede cenitve trt izjavlja dr. Slavik, da je preiskovalni sodnik zelo čudno postopal. Jedno pričo, ki je izjavila, da se na trte prav dobro razume, je preiskovalni sodnik na podlagi nje lastnega pričevala povzdignil za izvedenca s tem, da jo je vprašal o vrednosti trt in njeno cenitev vzel za podlago. A tudi iz drugega razloga je treba razpravo prenesti, kajti — in to izjavlja tudi v imenu dra. Rybača — branitelja ne privolita v to, da bi se prečitali zapiski, sestavljeni s pričami v preiskavi, temveč bosta zahtevala, da se vse priče zaslišijo na razpravi. Ne zaupa preiskavi, ker je preiskovalni sodnik vodil preiskavo ne samo razumom, ampak tudi srcem. Njegova vnema ga je zavedla do sedaj nezaslišanega pojava: preiskovalni sodnik je napravil na podlagi preiskave kar naravnost obsodbe, v katerih prečenjuje ves material preiskave in to tako strogo, da je celo državno pravdništvu le mal dej ten obsodbe vsprejelo v obtožnico!! Priče so v mnogih slučajih govorile popolnoma drugače, ko so bile zaslišane od samega preiskovalnega

bled — kakor smrt — in z rokami se je prijel za prsa kajti naenkrat mu je začela pojemat sapo. V prihodnjem trenutku so objele te roke Nikolajevo glavo, mrzla siva brada se je dotaknila mokrih, črnih brčić in stare, poljubljana nevajene ustnice so iskale mlade, sveže sinove ustnice in strnile so se strastno z njimi.

»Počakaj, oče: naj si slečem površnik,« je dejal Nikolaj mehko.

»Ali si ni odpustil?« je vprašal oče hlastno, se pe vsem telesu.

»Ah, ni niti!« je odgovoril Nikolaj strogo in urno ter pahnil očeta nalahno od sebe — »kaj ti imam odpustiti...?«

Ko sta stopila v jedralnico, je bilo gospodu Barsukovu že skoraj žal toplega impulza, katerega mogočni sili se je udalo njegovo mehko srce. Toda neprosto-voljno veselje nad nepričakovanim svide-njem, dasi že v naprej zastrupljeno, je še vrelo v njegovih prsih, in pogled na sina, ki je celih sedem let hodil bogve kod, je pomladil njegovo hojo, olajšal njegove kretnje in zvonko se je zasmeljal, ko se je Nikolaj stavlil pred svojo sestro in, menčajoč si roke vprašal: »In ta gospodična je pač moja sestra — kaj ne?«

(Pride še.)



Bratje! Udeležite se polnoštevno občnega zbora, da slišite vsi, kaj se je delalo in kaj doseglo v minolem poslovnem letu. Na zdar! Odbor.

## Zveza narodnih društev.

Na občnem zboru »Slovenske Citalnice« v Gorici dne 18. grudnia 1910. je bil izvoljen odbor, ki se je sledeče konstituiral: predsednik: g. prof. Jaka Zupančič, podpredsednik g. sodni svetnik v p. Josip Kovač, blagajnik: g. prof. dr. Janko Gregorin, tajnik: g. prof. Fran Povšič, knjižničar: g. Anton Koritnik, trgovec, gospodar: g. Davorin Černetič, trgovec, odbornika: g. p. of. Fran Mašera in g. Dr. Janko Olip, odv. kand.

Opekarsko brašno društvo v Bukovici bo imelo dne 26. t. m. svoj redni letni občni zbor, in sicer pri g. Jos. Kebru v Bukovici popoldne ob 3<sup>1/2</sup>. Zleteti je poine udeležbe. Odbor.

## Trgovsko-obrtno in gospodarske vesti.

Tvrška Freytag & Berndt, Dunaj, VII. Schottenfeldgasse 62, je izdala za leto 1911 prometni zemljevid. Cena 2 K 40 v je jako nizka, če vpoštevamo praktično vrednost tega zemljevida, ki obsega vse železniške postaje Avstro-Ogrske, eno in dvotirne železnice, brzovozne črte, pošne- in avtomobilske zveze, vse poštne postaje in medsebojno razdaljo vseh važnih prometnih točk v kilometrih. Zraven tega vsebuje zemljevid tudi koledar za leto 1911 ter je radi tega prikladen, da se ga v gostinjah na steno obesi.

Državna železnica je imela meseca novembra 59.475.600 K dohodka od prevoza ljudi in tovorov in sicer 3.795.567 K več kakor v novembru lanskega leta. Od 1. januarja do 30. novembra je imela skupno 619.389.400 K dohodka in sicer 45.161.358 K več kakor lani. Večji dohodek je povzročila večja frekvenca in nadalje regulacija tarifov za tovarno blago.

## Politični pregled.

Delegacije so sklicane na dan 28. t. m. v Budimpešto.

Delegacije otvori prestolonaslednik Fran Ferdinand.

Gospodarska zbornica. — Gospodarska zbornica je imela 20. t. m. sejo, v kateri je pred vsem ministerski predsednik baron Bienerth naznanil, da je s celim svojim kabinetom podal cesarju demisijo in da je cesar to demisijo tudi sprejel. Baron Bienerth je radi tega prosil gospodarsko zbornico, da naj nujno reši zakonske predloge, ki so jej predloženi in ki so bili v poslanski zbornici že sprejeti. Nato je bil soglasno sprejet proračunski provizorij v 2. in 3. branju. Nato je zbornica razpravljala o prepovedi nočnega dela delavk v industrijalnih podjetjih, da se namreč prepove industrijem ponoči imeti zaposlene delavke. Ta zakonska predloga je bila v poslanski zbornici soglasno sprejeta. Člani gosposke zbornice pa so v interesu industrijalcev sklenili, da gre ta zakonska predloga predaleč, četudi jim je član gosposke zbornice prof. Filipovich dokazal, da s tem zakonom pride Avstrija šele za drugimi državami, ki imajo to socialno vprašanje že zdavnaj urejeno. Vendar je bila predloga odklonjena in izročena nazaj komisiji. Poročevalec knez Schönburg je nato poročal o podaljšanju poslovniškega provizorija, na kar je bila tudi ta zakonska predloga v drugem in tretjem branju sprejeta.

Dr. Kramar o položaju. — V nedeljo je govoril dr. Kramar v Prelovcu na Če-

škem o položaju, rekoč: Odstop barona Bienertha ni povzročil v češki javnosti nobenega posebnega razburjenja, dasi je bilo to ministerstvo Čehom zelo sovražno in je napravilo Češki mnogo škode. Glavni vzrok te prikazni je to, da ni bil baron Bienerth nobena politična individualnost, noben ustvarjajoči politični zenič, temveč je dal uplivati nase drugim, zlasti pa nemškimi radikalcem na Češkem in zunanji politiki Aehrenthalovi. Za češki narod je sedaj odločilno vprašanje, kakšen bo kabinet Bienerth v svoji novi izdaji? V čeških strankah prevladuje mnenje, da bi bilo nepolitično boriti se proti osebi barona Bienertha, ki ni taka, da bi vzbujala sama na sebi kakršenkoli odpor, temveč boriti se je proti Bienerthovemu sistemu. Ako bo Bienerth ali kdorkoli drugi sestavil ministerstvo iz samih Poljakov in Nemcev, potem se bodo morali Čehi boriti dalje, dokler ne vržejo tega sistema. Vendar pa ne morejo Čehi poslati svojih zastopnikov tako dolgo v ministerstvo, dokler ne bo za to stvarne podlage, to je, dokler ne bo prave jasnosti v čeških vprašanjih.

Iz govora dr. Kramarja sledi, da imamo pričakovati uradniško prehodno ministerstvo in ne parlamentarnega.

Razširjenje volilne pravice v Italiji. — Minister Luzzatti je predložil parlamentu načrt splošne volilne pravice. To naj dobe v bodoče vsi, ki znajo le za silo čitati in pisati.

Amnestija v Črni gori. — Kakor se poroča iz Cetinja, bo na dan godu kralja Nikole dne 20. t. m. pomiloščenih več obsojencev izza bombne afere. K novemu letu bo sledila amnestija vseh v teh procesih obsojenih.

Anglija. — Angleži so napol Amerikanci. Komaj je bil parlament razpuščen in poslan domov, že so bile razpisane nove volitve in končane pred Božičem, kajti Angleži praznujejo praznike radi v miru. Gotovo je še vsem v spominu vzrok razpusta parlamenta. Šlo se je za takozvano: Vetobill, do katere ima pravico zbornica lordov in s pomočjo katere lahko ovrže vse sklepe parlamenta. Več skupin, posebno pa liberalci, so zahtevali, da se ti bill zatre, odtod razpust. Vlada je upala, da nastane po volitvah nova konstelacija strank, da radikalne stranke zgubijo na moči, konservativne pa pridobijo, ali ljudska volja je spravila za sedaj vlado v zadrego, kajti liberalci se vračajo ravno tako močni v parlament in bodo tvorili tudi znanprej majoriteto. Če ta majoriteta odpravi bill, ne potrdi zakona zbornica lordov, ostane torej jedini kralj, ki lahko odloči o stvari. Splošno mnenje pa je, da se kralj ne bo upal kratiti pravic lordom, ker imajo ti na notranjo in zunanjo politiko velik vpliv in si ne bodo dali moške mneni nič tebi nič starih pravic odvzeti. Nadalje je od kralja do lordov mnogo bližje kakor od kralja do ljudstva in nobeden ne prodaja rad radi zamere svojega hermelina! Boj bo gotovo trajal dalje ali ljudstvo gotovo doseže svojo voljo, kakor jo je še zmiraj.

## Razne vesti.

Grozna nesreča na železnici v Trstu. — Tovorni vlak, namenjen k Sv. Soboti, je razmesaril v torek zjutraj ob 7. uri delavca Antona Bartole, ko je šel čez tir na delo. Prehod nima zapornic. Vlak je prihajal ravno, ko je šlo največ delavcev čez tir na delo. Ko so zvedeli razni delavci o nesreči, so šli pred ravnateljstvo drž. železnice, ali policija je to zabranila. Ravnateljstvu pa se je predstavila deputacija delavstva, ki je zahtevala, da naj tovorni vlak ne vozi več ravno ob času, ko gre toliko delavcev delat. Ravnateljstvo je določilo, da bo odhajal vlak mesto ob 6.58 odslej ob 7.20 zjutraj.

Hofrichter v ječi. — Major Navratil, ravnatelj kaznilnice v Möllersdorfu, izjavlja, da so vse vesti o nameravanem samomoru Hofrichterja neresnične. Hofrichter je zdrav, moli ves čas tudi takrat, ko ve, da se ga ne opazuje. Prej strup, sedaj molitev.

Zaroka v srbski vladarski hiši. — »Tribuna« poroča, da se zaroki v kratkem času srbski prestolonaslednik z 21 letno hčerjo ruskega velikega kneza Konstantinoviča.

Otok potopil. — V jezeru Ilopango, ki leži v južnoamerikanski državi Salvador, se je pogreznil vsled potresa mal otok Porthian. 170 oseb je utonilo.

Izseljevanje čez Reko. — Po novejši statistiki se je letos izselilo 37.558 oseb v Ameriko čez Reko v 25 parnikih.

350 kolere sumljivih slučajev je bilo v letošnjem letu na Dunaju. Največ slučajev je bilo v septembru — 224, najmanj v novembru — 20. Opaža se, da kolera po zimski zginje, da se pa poleti zopet pokaže. Dobro bi bilo, da se ljudje že sedaj privadijo na čistost in snago.

Prva italijanska »Dreadnoughtka« je že končana. Kakor je pa v Italiji navada, da se vsako leto izvrši le napol, pokazalo se je tudi tukaj. Ladija ima namreč 1400 ton več teže, kakor je bilo preračunjeno v načrtih in je radi tega njena brzina izdatno zmanjšana.

Hud нравstveni zločin. — Državno pravdnštvo v Gradcu je dobilo te dni obvestilo o težkem нравstnem zločinu, kojega je izvršil pred dvema letoma neki katehet na 8 letnem dekletu, ki še danes trpi na posledicah. Katehet je zvalil mlado deklico v farovž pri Jožefovi cerkvi v Gradcu. Odposlal je tankaj čakajočo gospo in dve deklici in ostal sam z izbrano mlado žrtvo. Deklica je prišla šele ob pol 9. zvečer domov. Šele mnogo pozneje je izpovedala materi, da je katehet izvršil na nji zločin zoper нравnost.

Obsojen morilec lastne matere. — Pred pariško poroto je bil obsojen Vache na deset let ječe, ker je umoril mater. Ma se je namreč poročila z 20 let mlajšim Ogrom Najos-em, vsled česar je prišel sin v neugodne finančne razmere.

Zopet čez kanal La Manche. — Zrakoplovec Sopwith je preletel s svojim Howard-Wright letalnim strojem kanal La Manche med Francijo in Anglijo. Na zemljo se je spustil pri Beaumont-u v Belgiji blizu francoske meje.

Velika eksplozija v New-Yorku. — v elektrani New-Yorške centralne železnice je nastala eksplozija, poslopije je bilo koj v plamenu. Eksplozija je bila tako močna, da so popokale vse šipe v sosedščini. 12 oseb je ubitih, 30 jih je pa ranjenih. Vsled močnega pritiska je bil vzdignjen iz tira neki voz cestne železnice, ki je pri padcu na tla zmečkal mimovozeči

se avtomobil, v katerem so sedele štiri osebe, ki so bile vse ubite.

Rekord na morju. — Parnik »Mauretania« je dosegel dva rekorda na morju. V Ameriko je priplul v 4 dneh 15 urah in 50 minutah. Tekom 30 ur so se izkricali potniki, se je oddala pošta, prišli so novi pašažerji, prevzela se je nova pošta za Evropo. Mnogo potnikov je odpotovalo z »Mauretania« v Ameriko in nazaj samo za to, da so bili priče temu rekordu. Seveda stane vsakega ta špas do 2000 kron.

(Dalje na četrti strani.)

## Odda se v najem, ali pa prodaja

na novo zgrajena hiša v Dol. Vrtojbi št. 184.

100 metrov oddaljena od glavne ceste. Ista obsega; v prtiličju kuhinjo, 1 sobo in shrambo ter dva hleva za prešiče. V prvem nadstropju 2 veliki sobi in podstrešje. — Zraven hiše je lepo dvorišče z na novo ograjenim vrtom in nasadi. K hiši spada še 1 njiva zemljišča, ki je oddaljeno 10 minut od hiše.

Natanjčeneje se izve v našem upravnistvu.

## Anton Potatzky v Gorici.

Na sredi Raftolja 7.

TRGOVINA NA DROBNO IN DEBELO.

Najboljše kupovališče sirsaberškega in drobnoga blaga ter tkanin, prjo in nitij.

POTREBŠČINE

za pisarnice, kadilce in popotnike.

Najboljše šivanke za šivalne stroje.

POTREBŠČINE

za krojače in šiviljarje.

Svetilnice. — Ročni venci. — Mašne knjigice.

Šišna obuvala za vse letne čase.

Posebnost:

Semena za zelenjavo, trave in detelje.

Najboljše oskrbljena zaloga za kramarje, krošnjarje, prodajalce po sejmih in argih ter na deželi. 2 35-8

Zagrebski  
**Franck**  
priporočujemo kot priznani najboljši pridatek za kavo!

## Trgovsko-obrtna zadruga v Gorici

registrovana zadruga z neomejenim jamstvom.

Načelstvo in nadzorstvo »Trgovsko-obrtno zadruga v Gorici« je z ozirom na premenjena in dne 21. decembra 1905. v zadrugi register vpisana pravila, pri skupni seji dne 30. decembra 1905. sklenilo za leto 1906. ta -le način poslovanja:

Daje svojim članom posojila na odplačevanje v petih letih, proti odplačilu po 2 kroni na mesec za vsakih 100 kron; na menice pa proti 6% obrestovanju.

Doba za odplačilo pri posojilih na obroke se po želji izposojevalca določi tudi na 10 ali več let.

Vsak izposojevalec plača pri zajemu posojila enkrat za vselej, mesto uradnine 1/4% prispevka v posebno rezervo za morebitne izgube.

Sprejema navadne hranilne vloge v vsakem znesku, jih obrestuje po 4 1/2% večje, stalno naložene pa po dogovoru.

Deleži so dvojni; opravilni po 2 kroni, glavni po 20 kron.

Zadruga objavlja vsa svoja naznanila v časopisih »Soča« in »Primorec«.

Nova pravila so se razposlala vsem članom; če jih ne bo pomotoma ni kdo dobil, naj se oglasi v zadrugi uradu v »Trgovskem domu«.

Načelstvo in nadzorstvo.

**HALO!** — Kar Hagenbeck med zverinami, to tvrška Medved med klobuki, čevlji in oblekami!

Cene za mesec december:

Zimska obleka kron 25<sup>—</sup>  
suknja " 23<sup>—</sup>  
čevlji "DHO" " 12<sup>—</sup>  
klobuk " 2<sup>50</sup>

Groß Wolff-Metternich, ki je sleparil pri igri, je še zmirom v zaporu. Njegova žena, Claire Wallentin, znana igralka, ga je obiskala v zaporu ter si koj pri prihodu na dom prerezala iz obupa žile na roki. Zdravniki upajo, da okreva.

Truplo novorojenčka v vrtu penzionata zavoda Notre Dame de Sion v Trstu. — Ester Toppoli, dekla v tem zavodu za vzgojo otrok v Trstu je našla nekoliko metrov daleč od zida na vrtu precej velik omot, ki je ležal na tleh. V omotu se je nahajalo truplo novorojenega deteta ženskega spola, ki je gotovo malo časa poprej prišlo na svet. Truplo pa ni imelo na sebi nikakih zmanjnih znakov nasilja. Bilo je zavito v dva debela komada oljnatega papirja in potem v nemški časopis iz Nemčije. Zdi se, da je nekdo vrigel truplo s ceste čez zid v vrt penzionata.

Vojno ministerstvo je odredilo, da ne sme nobeden vojak na božični dopust v take kraje na Ogrskem in Hrvaškem, ki so osumljeni kolere. Ravnotako ne sme nihče v Rusijo in Italijo, če si sam ne vzame dopusta, kakor se to rado dogaja ravno za praznike.

Strašna sodba v Zagrebu. — Pred zagrebško sodnijo je stala tri dni služkinja Roza Seljak, obtožena, da je umorila svoje dete. Roza Seljak, revna služkinja, je prinesla perilo stavbeniku Grossu na stanovanje. On jo je zgrabil in posilil. Roza je šla stvar prijaviti redarstvu. Tu so jo preiskali zdravniki ter konstatirali ne samo, da je bila posiljena, marveč tudi, da je od Grossa dobila strašno bolezen — sifilis. Prepeljali so jo v bolnico. Tu je ležala več mesecev. Ko je prišla iz bolnice, je porodila dete. Ker ni dobila nikjer podpore in se tudi Gross ni zmenil zanjo, je bila revica v strašni bedi. V tej bedi je sklenila, da napravi konec življenja sebi in svojemu sinčku. Šla je v Vrabeč pri Podšusedu ter tamkaj zadavila svoje dete ter je vrgla v potok Vrabeč. Nato je skočila sama v potok. Ker pa je bila voda preplitva, se je izkocabala iz nje ter se napolnila proti Savi, da bi se tamkaj utopila. Roza bi bila izvršila svoj naklep, ako bi k sreči ob prvem času ne prišla dva mladeniča, ki sta takoj uganila njen namen ter jo odpeljala. To je objektivna resnica, ki jo je dognala tudi razprava. In to revico so zagrebški sodniki obsodili v — desetletno težko ječo. Človeku, ki ima srce v prsni in iskrico človeškega čustva, se pač usiljuje vprašanje, če je takšne sodnike mogoče še smatrati za ljudi. — S. N.

## Književnost.

»Slovenska Matica«. — Izšle so knjige »Slovenske Matice«: Knezova knjižnica, Zabavna knjižnica, Vojvodina Koroška (zgodov. opis), Prevodi svetovne književnosti, Ustava in uprava ilirskih dežel (spisal dr. Bogumil Vošnjak) in Letopis. Mnogo zanimivega berila. Pristopajte k Matici!

»Ilustrovani Tednik«. — Iz Ljubljane se nam poroča: »Ilustrovani Tednik« začne izhajati v Ljubljani z novim letom. List ne bo političen in bode vse politične dogodke le kratko registriral. Drugače obeta biti zelo raznovrstne in bogate vsebine, ter za svoj obseg in opremo zelo cenen. Izdaval ga bo močen konzorcij. Skrajni čas je, da se začno tudi na tem polju izpodrivati nemški proizvodi. Interesanti že sedaj lahko javljajo neobvezno svoje naslove na »Ilustrovani Tednik« v Ljubljani.

## Mali oglasi.

Najmanjša pristojbina stane 60 v. n. Ako je oglas obsejnejši se računa za vsako besedo 3 v. n. Najpriljubnejše inseriranje za trgovce in obrtnike. Koliko je manjših trgovcev in obrtnikov v Gorici, katerih na deželi (in celo v mestu) nihče ne pozna, ker nikjer ne inserirajo. Škoda ni majhna.

Proda se lepo opravilo za trgovino. Primerno je za kako mirodinico, trgovino z jestvinami itd. — M. Gál, Gledališka ulica št. 14.

Fran Novak, brivec Gorica, Gosposka ulica št. 3. občinstvu v mestu in na deželi. Postrežba točna in čista. V zalogi se dobi razne toaletne potrebščine po zmernih cenah. Prevzema tudi vsa lasničarska dela ter kupuje zmešane ženske lase od K 12 naprej kg.

2 novih dvokoles se proda radi preselitve za vsako ceno. — Natančneje se izve na Travniku št. 12 v gostilni.

## Boj proti draginji!

Bori se že vse zdaj za svoje življenje, ko huda draginja nas tlači neznošno, v okolici, v mestu se vidi vrvenje, vse gleda draginji v oko neizprosno.

Hud udarec zadel je deželo in mesto. Zares, to čuti vže kmet in gospod — in revež bo vržen iz hiše na cesto, če kmalu pomoč mu ne pride od kod.

Pomoč pa le pride vsakomur tedaj, če hitro draginji naznani bojkot... vže zima je tu, prilike sedaj ne sme te zamuditi ne kmet, ne gospod!

Boj proti draginji odločno veli, da kupite žensko in moško blago pri tvrdki: »IVANČIČ & KURINČIČ« pač vsi, zalogo naj tam si ogleda vsakdo!

Domača ta tvrdka v Gorici stoji, v Gosposki ulici — tam blizu treh kron, le v to trgovino naj vsakdo hiti, ne bo se kesal... postrežen bo »on«!

Po znižanih cenah proda se blago, pa... pa samo do novega leta, le ugodne prilike zamuji naj nikdo... Čujte! le tam se Vam sreča obeta!!!

## ! Svoj k svojemu!



## Ludovik Borovnik

puškar

v BOROVLJAH (Ferlach) na Koroškem

se priporoča za nabavo pušk na kroglo in drobni svinec, pušk brez ali z petelini z najboljšim strelnim učinkom — Veliko skladišče samokresov (revolverjev), repetir-pistol, fiobert-pušk in klicev za vsakovrstno zverjad po najnižjih cenah. Imam tudi veliko delavnico za popraviljanje pušk in samokresov. Poprave izvršujem točno, trpežno in v kratkem času. Na vsa v mojo stroko spadajoča vprašanja odgovorim z veseljem ter dajem potreben svet. Slovenske in nemške cenike pošiljam, ako se mi pošlje natančen naslov franko in poštne prosto!!!!

Odlikovana pekarija in sladlicarna

## Karol Draščik

v Gorici na Karan v (lastni hiši)

zvršuje naročila vsakovrstnega tudi najfinerjega peciva, torte, kolače za birmance in poroke, odlikovane velikonočne pince itd.

Prodaja različna fina vina in likerja na drobno ali v originalnih butelkah. Priporoča se slavnemu občinstvu za mnogobrojna naročila ter obljublja solidno postrežbo po jako zmernih cenah.

»Pet čevljev merim, paleev pet«, tako je pel naš vrl poet; pri tem pa žalostno je to, da on ni mislil na

„OHO!“

## Prostovoljna likvidacija,

ki traja le 1 teden

se vrši pri tvrdki

M. Gál

v ulici Teatro št. 14.

Prodaja se vse toaletne in pafumerske predmete pod lastno ceno.

Izreden popust.

## Tokajec, kralj vseh vin!

Kar je mleko nežnemu otroku, to je odrastlim ljudem pristno tokajsko zdravilno vino! Zdravniško priporočeno, postavnim zahtevam odgovarjajoče tokajsko vino je zdravilo za mlade in stare in ne bi smelo manjkati v nobeni hiši. Čisto, neponarejeno tokajsko vino ozdravlja posebno želodčne nadloge, pomanjkanje krvi, vstvarja apetit in vzbuja v veliki meri veselje do življenja pri mladih in starih. — Produkcijo vseh naših vin nadzoruje država in ta vica je razglasilo visoko kr. ogr. posejdeljsko ministerstvo kot edina zdravilna vina. Zraven zdravilnih uspehov tudi Tokajec tudi izbožen užitek! — Da se omogoči vsakomur uživati ta biser med vsemi vini, smo sestavili skrbno dve kolekciji, kateri razpošiljamo v vse kraje franko zabojnice in franko poštne in sierr.

### Kolekcija št. I.

steklenica 0,5 l petletnega med. - Samorodec (Samorodner)  
" 0,5 l osemletnega " " "  
" 0,25 l petletnega med. - samotoča (Austriach)  
" 0,25 l osemletnega " " "

### Kron 9

brez kakih drugih izdelkov! proti povzetju ali protiplačilu got. zneska.

### Kolekcija št. II.

pet steklenic 0,7 l petletnega med. - Samorodec (Samorodner)  
" " 0,7 l osemletnega " " "  
" " 0,5 l petletnega med. - samotoča (Austriach)  
" " 0,5 l osemletnega " " "

### kron 63-50

brez kakih drugih izdelkov! franko zabojnice in franko postaja, plačati tekem 30 dni od datuma na fakturi.

### Akcijška družba tokajskih vinskih producentov

(Gesellschaft Tokajer Weinproduzenten A. G. Vertriebs-Abteilung)  
Budimpešta V., Lipót-kürt št. 2.

Odlikovana skoraj v vseh državah! Zahvalna in priznalna pisma od visoke in najvišje gospode.

Dobri zastopniki, ki imajo v višjih krogih znanec in tudi dostop v te kroge, si lahko zagotove s priporočanjem naših vin lep zaslužek, oziroma tudi stalno plačo!

Rojaki, izpolnite svojo narodno dolžnost: pristopajte k obrambnemu skladu družbe sv. C. in. M.!

C. kr. privil.



krojaški kroji

30 let obstoječa strokovna krojačnica za gospode vsakega stanu.

Zaloga usakovrstnega blaga iz inozemskih in čeških tovarnen ter izgotovljenih oblek.

Blago na meter po najnižjih cenah.

Zaloga blaga za sokolske kroje.

Na željo se obleka tudi ukroji. Zaloga orožja in vse oprave k uniformam, kakor tudi za brate »Sokole«, samo v trgovini

M. P O V E R A J

v Gorici na Travniku št. 5.



Ravnokar je izšel velik cenik ur, zlatnine in srebrnine.

Iste ga pošljem na željo

vsakomur — brezplačno.

Rudolf Rus, urar v Kranju.

Ustan. l. 1885. Največja trgovina na Gorenjskem

Delajte svojo narodnjaško dolžnost in rabite v svoji domačiji samo

Družbeno toaletno milo in stearinove sveče,

katero izdeljuje

v korist Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani

J. Pilnáček,

tovarnar, Hradec Králové, Češko.

Ti izdelki se dobivajo pri sledečih tvrdkah: V Gorici: Fran Cink Raštelj, Josip Kutin, Semeniška ulica, Toroš, Drobnič in drug, Albert Tušar Raštelj. Pri Sv. Luciji: Ignacij Fratnik. V Tolmini: A. J. Vrtovec, Henrik vitez pl. Zierfeld.

Zahtevajte odločno!

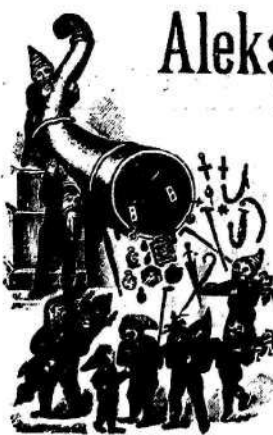
## SUKNA

in modno blago za obleke priporoča firma

Karel Kocian tovornica za sukna

v Humpolcu na Češkem

Tvorniške cene. Vzorci franko.



## Aleksander Ambrožič — urar — in trgovec

Gorica — Corso Jos. Verdi 26.

Zanesljiva domača slov. tvrdka. — Priporoča slav. občinstvu svojo moderno urejeno trgovino žepnih, stenskih, budilnih ur, gramofonov, ubanov, verižic itd. samo solidno blago najboljšega izdelka.

Vsa popravila te stroke se izvršujejo točno in ceno. — Za vsako novo ali popravljeno uro se jamči 1 leto.